

Седмична колумна високог представника за БиХ, Кристијана Шварц-Шилинга: Не дозволите да Босна и Херцеговина буде талац неријешених “крупних питања”

Не дозволите да Босна и Херцеговина буде талац неријешених “крупних питања”

Босна и Херцеговина има крупних питања која треба рјешавати – послеријатна обнова и помирење, изградња демократије, изградња тржишне економије, придруживање Европи.

Када пред собом имате тешке задатке, онда их не рјешавате све одједном и све на исти начин. Разуман приступ је да се одмах изврше задаци који се могу извршити, а настави радити на другим задацима, све док вријеме и боље околности не омогуће и њихово извршење.

Само дијете, или можда размажени тинејџер, љутито ће реаговати и жалити се како се нити један други проблем не може ријешити зато што се не може ријешити баш тај један проблем. Ипак, политички лидери у овој земљи су неке, сасвим разумне и потребне законе, годинама држали таоцем неријешених “крупних питања”. Због осујећених стратешких циљева за које не постоји консензус, они ће – без посебног размишљања о могућим негативним посљедицама по грађане – блокирати помаке и на тактичким циљевима за које постоји опште слагање. Обичне ствари које се могу урадити данас, како би се унаприједила ситуација у Босни и Херцеговини, одлажу се до наредне године, када се тежа и спорнија питања буду – или можда не буду –

могла ријешити.

Сада се налазимо у тренутку када “крупних питања” у Босни и Херцеговини има напретек. Према томе, од императивног је значаја да владини министри и њихове страначке колеге схвате да не могу ставити све на чекање док се не ријеше они најтежи проблеми.

Посљедице пресуде Међународног суда правде представљају изазов којим ће се Босна и Херцеговина и њени народи и грађани морати бавити годинама. То питање се не може ријешити у неколико дана, а сваки други проблем се не може ставити на чекање док се тај не ријеши.

Прошле године смо скоро постигли споразум о пакету уставних реформи које би власт и управу у Босни и Херцеговини учиниле ефикаснијом и конзистентнијом са европским демократским и грађанским вриједностима. Вјерујемо да у току ове године можемо премостити посљедњу малу празнину која раздваја различита мишљења и постићи споразум који ће бити од користи за све грађане. Знамо да се ово неће десити сутра, а знамо и то да се неће десити без конзистентног и конструктивног ангажмана странака које морају задржати курс током мјесеци преговарања. Овај проблем се не може ријешити за неколико дана, и сваки други проблем се не може ставити на чекање док се он не ријеши.

У случају реформе полиције, на располагању имамо свега неколико дана, а не седмица или мјесеци. Уколико политичке странке не постигну договор до половине марта, пропустиће прилику за потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању, што представља први корак на путу ка чланству у Европској унији, који ће омогућити Европској унији да прошири и интензивира помоћ коју пружа Босни и Херцеговини. Странке се морају фокусирати на приближавање различитих ставова, како бисмо у БиХ могли успоставити полицијске снаге које се могу ефикасно борити против криминала и корупције. Међутим, то не значи да се у међувремену друга важна питања могу оставити по

страни.

Док политички лидери морају постићи напредак у процесу реформе полиције и рјешавати друга крупна питања, Савјет министара мора наставити са спровођењем својих свакодневних активности и вођењем земље. Савјет министара мора предузети ефикасне мјере како би осигурао функционисање инфраструктуре у овој земљи, ријешио кључна питања која утичу на економске ресурсе, регулисао односе државе са вјерским заједницама, те рјешавао низ других задатака.

Савјет министара ове седмице није постигао ништа. Међутим, ова институција није парламент у малом, него извршно тијело чији чланови имају законску обавезу, као и обавезу према својим бирачима и здравом разуму, да ефикасно дјелују као извршно тијело. Уколико није могуће постићи договор око једног питања на дневном реду, министри треба да раде даље, како би остварили напредак у рјешавању других питања, а не одгађати сједнице.

Вријеме је да доношење неких, сасвим разумних и потребних, закона престане бити талац неријешених «крупних питања», вријеме је за суочавање са изазовом преузимања одговорности, за грађење компромиса, развијање прагматичности и поштовање преузетих обавеза за добробит будућих генерација.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.